

Gizengova vlada se je razšla: Kongo enoten

Zunanji minister Gizengove vlade je objavil tujim diplomatskim zastopstvom, da se je vlada razšla in priznava novo osrednjo vlado. LEOPOLDVILLE, Kongo. — Po več kot enem letu nemirov, bojov in nereda se je začela republika Kongo vračati v urejene razmere. Prvi korak k temu je bilo sklicanje parlamenta, imenovanje in skoro soglasna potrditev nove vlade Cirila Adule. Vlada dediča Lumumbe A. Gizenga v Stanleyvillu je spoznala, da nima več razloga za obstoj, zato se je sama razšla. Gizenga pa je vstopil v novo vlado v Leopoldvillu.

Gizengovo vlado so priznavali za zakonito vlado dežele Sovjetska zveza, Češkoslovaška, Poljska, ruščica Kitajska, Gana in Titova Jugoslavija. Zastopniki vseh teh držav bodo morali sedaj v Leopoldvillu predložiti svoje papirje predsedniku republike Kasavubu.

Tudi predsednik Katange čomur je začel popuščati. V Katangi izvoljeni poslanci in senatorji so že v Leopoldvillu na zasedanju parlamenta, skoro pride tudi sam Katange, da uredi odnose Katange do osrednje vlade.

Če ne pride do katkega novega preobrata in vmešavanja od zunaj, bo Kongo v kratkem pomirjen in čete Združenih narodov bodo lahko odšle domov, saj ti itak nimajo denarja, da bi jih vzdrževali v Kongu dosti dalj.

Boj za nevtralce

NEW DELHI, Ind. — Državni podtajnik Charles Bowles po nalogu predsednika Kennedyja potuje po Indiji in državah Daljnega vzhoda. Po vsem izgleda, da strokovnjak za sovjetske zadeve skuša dobiti Indijo in druge takozvane "nevtralne države" za ameriške stališče glede Berlina in vsega berlinskega vprašanja.

Poleg tega hoče Bowles dobiti točno podobo razpoloženja vseh tedaj narodov glede komunistične Kitajske. Končno naj to potovanje zajamči, ohrani Ameriki vse stare zavezništve in pridobi novih, za slučaj, da bi iz sedanje nevarne napetosti nastala vojna katastrofa, ki po ameriškem mnenju ne bo dopustila nobenih nevtralcov več.

Bowles zlasti skuša prepričati predsednika Nehruja, da bi v skupini nevtralcov, ki se bodo sestali v Jugoslaviji prihodnji mesec zastopali res nevtralno pravično stališče in ne podprli Hruščevih zahtev glede Berlina.

Novo orožje pehote

WASHINGTON, D. C. — Ameriška pehota bo skoro dobila novo učinkovito orožje proti letalom. Takozvani Redeye je podoben bazuki iz druge svetovne vojne. Izstrelji raketo, ki sama poišče letalo, če je bila le izstreljena v njegovo bližino.

Novo orožje tehta 18,2 funta in ga bo nosil lahko en sam vojak in sam tudi z njim streljal. Uporabljali ga bodo proti nizko letajočim letalom.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno z malo toplotnimi spremembami.

Novi grobovi

Mary Zgone
Včeraj zjutraj je po dolgi bolezni preminula 72 let stara Mrs. Mary Zgone, rojena Strazisar, z 1123 E. 71 St., doma v vasi Uzmane, fara Rob na Dol., od koder je prišla l. 1909. Zaposlena je bila v May Co. do njene bolezni pred 7 leti. Tukaj zapuša moža Josepha, doma iz vasi Seckeršce, fara Rob, sinove Franka, Rudolpha, Victorja in Louisa, 7 vnukov in sestro Margaretu Tomsic. Sin Joseph in brat John Strazisar sta umrla. V starem kraju živi sestra Frančiška Kramor, tri sestre in en brat so pa umrli. Bila je članica Društva sv. Cecilije št. 37 SDZ, Podr. št. 25 SZZ, Srca Marije Staro in Oltarnega društva pri sv. Vidu. Pogreb bo v petek zjutraj ob 9:30 iz Zakrskovega pogrebnice v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na pokopališče Kalvarijsko. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v sredo popoldne ob treh.

Thomas Rudelik

V Lakeside bolnici je preminul Thomas Rudelik, star 73 let, stanujoč na 6034 Carry Ave. Bil je vdovec. Tukaj zapuša brata Karla. Rojen je bil v Lukova Sugara na Češkem, kjer zapuša hčer Mary. Zadnjih par let je bil zaposlen pri mestu Cleveland kot varuh šolskih otrok na križišču Addison Rd. in St. Clair Ave. Pogreb bo v četrtek popoldne ob dveh iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. Zaveda na 6502 St. Clair Ave. na Whitehaven pokopališče.

Letalska narodna garda je v odličnem stanju

WASHINGTON, D. C. — Pregled Letalskih enot Narodne garde je pokazal, da je ta dobro izveščana, ima odlično moralo in je skoraj v polni jačini pripravljena za nastop v slučaju potrebe.

Doslej je bilo 64 skupin pozvanih, naj bodo pripravljene na vpoklic v aktivno službo, če se bo mednarodni položaj zaradi Berlina poslabšal.

Težo povečane vojaške sile bodo nosili Nemci

Glavni del moštva za okrepitev vojaških sil NATO v Evropi bodo dali Nemci, saj pojde končno za njihov — Berlin.

PARIZ, Fr. — Zunanji ministri štirih zahodnih sil, Amerike, Anglije, Francije in Nemčije, so se domenili glede okrepitev NATO vojaških sil za slučaj potrebe tekom reševanja berlinske krize. Sklenjeno je bilo, da bodo doseženi divizije NATO izpolnjene do polne jačine, medtem ko bo njihovo povečanje na 30 preloženo na kasnejši čas.

Tako bodo poleg Združenih držav, ki bodo poslale v Evropo okoli 15.000 novega moštva, nosili glavno težo Zahodni Nemci. Za izpolnitev njihovih devetih divizij v okviru NATO bodo potrebovali okoli 75.000 mož. Angliji so pristali v načelu na dopolnitev svoje renske armade, toda se bodo izvedbe otepal, ker se nahajajo v precejšnjih finančnih težavah.

Predloge za okrepitev NATO vojaških sil je predložil svetu NATO včeraj ameriški državni tajnik Dean Rusk. Združene države hočejo, da njihovi zavezniki v Evropi prevzamejo svoj del teže na rame.

Nad 10.000 beguncev iz Vzhod. Nemčije v enem tednu

BERLIN, Nem. — Oblasti so objavile, da je v preteklem tednu pribežalo v Zah. Berlin iz komunistične Vzhodne Nemčije skupno 10.419 oseb.

Večina ljudi beži, ker se boji, da bodo komunisti skoro meje popolnoma zaprli in da bo nato beg nemogoč. Gospodarske razmere so v Zahodnem Berlinu in v Zah. Nemčiji toliko boljše kot v Vzhodnem, da ljudje beže na zahod bolj iz gospodarskih kot iz političnih razlogov.

— Oklahoma je indijansko ime in pomeni "Deželo rdečih ljudi".

Ostre besede na račun državnega tajništva

WASHINGTON, D. C. — Nekdanji Trumanov državni tajnik Dean Acheson je nedavno govoril skupini poklicnih diplomatov, ki so mu predstavili seznam službenih uslužbencev. Državno tajništvo je označil za "popolnoma dezorganizirano," za oddelek, ki mu vlada "šibek kralj obdan s srednjeveškim dvorom mogočnih plemenitašev, med katerimi sta najbolj opazna vojvoda Newyorški (A. Stevenson) in baron Michiganski (G. Mennen Williams).

Dejstvo je, da skušajo Stevenson, Bowles in Williams vsaj voditi svojo lastno politiko mimo ali celo proti načrtom državnega tajnika Ruska. Temu se je šele v zadnjih tednih posrečilo dobiti trdnješe nadzorstvo nad delom državnega tajništva.

Glas Amerike bo dobil nova, boljša sredstva

Združene države se pogajajo z Grčijo, Turčijo, Ciprom in Italijo za zgraditev novih, močnih radio-oddajnih postaj na njihovih tleh za oddaje "Glasa Amerike."

WASHINGTON, D. C. — Ena najhujših in najbolj tujnih slabosti ameriške mednarodne propagande je še vedno pomanjkanje radijskih postaj in oddaj za narode Prednje Azije, severne Afrike in Latinske Amerike. Stanje se bo še poslabšalo prihodnje leto, ko bo po pogodbi morala prenehati ameriška radijska postaja v Maroku.

Vlada je zato začela pogajanja z Grčijo, Turčijo in Ciprom, da bi v teh državah postavili nove radijske postaje za narode Prednje Azije in severne Afrike. Poleg tega se trudi vlada Združenih držav, da bi dobila pristank Italije za posebno novo radijsko postajo za glas Amerike na Sardiniji.

Na splošno je treba ugotoviti, da so Združene države sedaj glede radijskih oddaj v tem področju zelo slabe. Slabši smo tako po številu ur oddaj, kakor tudi

KUBANSKI ZASTOPNIK NA KONFERENCI V URUGVAJU OSTRO NAPADEL AMERIKO

Zastopnik Fidela Castro Ernesto Guevara je obdolžil na konferenci Organizacije ameriških držav v Punta Del Este Združene države kovanja napada na Fidelovega brata Raula in na samo Kubo. "Zvezo za napredek" je v sedanjih oblikah odklonil, pa se v načelu izjavil za njo.

PUNTA DEL ESTE, Urug. — Konferenca Organizacije ameriških držav v tem znanem letoviškem mestu je do včeraj potekala mirno. Ko se je včeraj oglašil k besedi zastopnik Kube, Castrovo gospodarski minister Ernesto Guevara, so ga Castrovi nasprotniki javno zmerjali z močilem in mu grozili z osebnim napadom. Guevara je v svojem govoru ostro napadel Združene države, ki da so pripravljale napad na Fidelovega brata Raula. Ta napad naj bi služil nato tudi za povod napada meriških čet iz oporišča Guantanamo na Castrovo Kubo. Trdil je, da so kubanski agenti načrt pravčasno odkrili in ga tako preprečili. V dve uri in četrtem dolgem govoru je "Zvezo za napredek," ki jo je predložil predsednik ZDA Kennedy, zavrnil kot miloščino ubogim.

Guevara je namignil, da so bile Združene države na nek način soudeležene tudi pri umoru dominikanskega diktatorja Trujilla. Zvezo za napredek je zavrnil kot načrt, ki naj da ubogim v Latinski Ameriki "stranišča", pa ohrani oblast vladajočim. Po njegovem so se Združene države odločile za "zvezo za napredek" le zaradi Kube, ta je kokoš, ki nese zlata jajca. Svetovalec za državam Latinske Amerike le še mal sune, pa bodo Združene države dale 30 milijonov dolarjev pomoči, kot jo je zahteval pred tremi leti Castro.

Castrovo zastopnik se je izjavil za privatno lastnino, napadel navzočnost Združenih držav v Panami in označil ves sedanji

po številu jezikov, v katerih oddajamo, kot pa Sovjetska Zveza, komunistična Kitajska in Združena arabska republika. Vse tri bijejo proti nam, vsaka izmed njih po več ur kot pa vse naše oddaje skupaj. Ni čuda, da nas ti narodi poznajo le s sovražne in slabe strani.

načrt za gospodarsko-socialni napredek Latinske Amerike kot manever proti Kubi in "njene" mu zgledu za celo Latinsko Ameriko". Položaj v Latinski Ameriki se bo po besedah Guevara izboljšal šele, "kadar bo politična moč tam v rokah delavskega razreda" in bodo "imperialistični monopoli" uničeni.

Zastopnik ZDA Dillon je nevarno gledal Guevaro in zmigoval z glavom, ko je ta sprožil svoj napad na Združene države. Vse očitke je nato njegov namestnik označil za "kup laži". Razgovor s Kubo, ki jih je predložil Guevara, je ameriški zastopnik zavrnil, ker Castro ni nikdar pripravljen "govoriti na stvarni osnovi".

Ob koncu govora je Max Azicri-Levy, član anticastrove revolucije, član anticastrove revolucije, izrazil svoje razmišljanje, da je bila zasajena pred Castrovim zastopnikom na odru, da tega brani pred napadalci. Strazha je naglo napravila mir in red.

Naglo rastoče mesto

Mesto Sao Paulo v Braziliji raste tako naglo, da utegne v bližnji bodočnosti prenesti Rio de Janeiro kot največje mesto Južne Amerike.

Tema dvema je zelo blizu Buenos Aires v Argentini. Vsa tri imajo po blizu štiri milijone prebivalcev.

Zadnje vesti

BERLIN, Nem. — Včeraj je pobegnulo z vzhoda v Zah. Berlin 2.021 oseb, več kot kdajkoli od maja 1953, predno je prišlo do upora v Vzhodni Nemčiji proti komunistični vladi.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je včeraj podpisal zakonski predlog o višjih delniških pridelkov in o pomoči farmarjem. Zvezno vlado stane sedaj na leto 750 milijonov dolarjev samo hranitev bilijona in pol bušljev odvisne pšenice.

NEW YORK, N.Y. — Združene države so se izjavile proti sklicanju izredne skupščine ZN na razpravo o tunizijsko-francoskem sporu, ker "so prepričane", da se ta spor lahko hitreje reši z neposrednimi razgovori.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnišnici—

Anton Hrvatin, 19809 [Kildeer Ave., se nahaja v Euclid Glenville bolnici, soba št. 407. Obiski so dovoljeni. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

Mrs. Mary Markel s 15807 Trafalgar Ave. je v St. Vincent Charity bolnišnici, soba št. 433. Včeraj je bila operirana. Njeno stanje je zadovoljivo in so obiski dovoljeni.

Sedem križev—

Mrs. Rose Eckart z 21931 Westport Ave. bo danes dopolnila 70 let. Čestitamo in ji želimo še mnogo let zdravja!

Rokoborba—

Jutri ob 8:30 zvečer bodo v Areni nastopili preskušeni borci Lord Layton in Sato Keomuka, brata Gallagher proti Bearcat Wrightu in Iliu DiPaolo ter še vrsta drugih.

Zadušnica—

V petek ob sedmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Mary Stroj in Geneve v Ohio.

Za Afriko se nam gre

Predsednikov brat, glavni pravdnik Robert Kennedy na čelu delegacije ZDA pri proslavi prve obletnice neodvisnosti afriške države Slonokoščena obala.

ABIDJAN, Slonokoščena obala. — Obletnico neodvisnosti in osvoboditve je praznovala ta prejšnja francoska kolonija v znamenju iskrene volje za sodelovanje z zapadnimi evropskimi narodi in demokracijami sveta, zlasti v znamenju sodelovanja in zveze z nekdanjimi svojimi gospodarji, Francozi.

Na častni tribunali sta bila v znamenju te sloge zlasti predsednik nove republike Felix Boigny in predsednik francoske vlade Debre. Poleg teh dveh je največ pozornosti vzbujala delegacija Združenih držav, ki jo vodi predsednikov brat, vrhovni državni pravdnik Robert Kennedy. Ob njem je tajnik za afriške zadeve, prejšnji governor Williams. Blok komunističnih držav zastopata sovjetski ambasador v Gvineji in delegacija češkoslovaške republike.

K slovesnostim je prišlo osem predsednikov novih afriških republik. Država Slonokoščene obale je med tistimi, ki so lepo, na miren način prestopile iz kolonialnega stanja v neodvisno državno življenje, se ne dajo speljati v nikake zunanje politične avanture, ampak solidno grade svoje samostojno gospodarsko in socialno življenje, trdno naslonjene na demokratične sile sveta.

Strel na avtomehanika zaradi visokega računa

CLEVELAND, O. — Šinčič okoli šeste je prišel 45 let stari Charlie Hill s 1511 Addison Rd. po svoj avto v garažo na 1571 E. 70 St., ki jo vodi 41 let stari Leon Mason. Račun za popravilo je znašal \$25. To se je Hillu zdelo preveč in prišlo je do pretepa, nato do streljanja. Hill je trikrat ustrelil Masona, ki so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Hilla so prijeli, ko se je javil na policiji, in ga preko noči spravili v ječo in bo danes obtožen streljanja z namero raniti. Trdil je, da mehanik na avtomobilu ni nič popravil, da je torej hotel računati "za nič".

6117 St. Clair Ave., — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 151

Wed., Aug. 9, 1961

Anglija in Evropski skupni trg

Angleški ministrski predsednik Macmillan je v razmeroma v kratkem času kar dvakrat razburil angleško javnost in obrnil pozornost vsega sveta na svojo deželo. Najprej je oznanil angleškemu parlamentu, da je prišel čas, da začne Anglija živeti skromnejše in delati več in ceneje, ako hoče, da ne pride v gospodarsko katastrofo, ki bi se končala z novo devalvacijo angleškega funta.

Sedaj pa je povedal angleškemu parlamentu, da bo njegova vlada prosila upravo Evropskega skupnega trga za vstop v to organizacijo. Evropski skupni trg je neke vrste carinska zveza med Francijo, Nemčijo, Italijo, Belgijo, Nizozemsko in Luksemburgom. Carinska zveza še ni do konca dognana, pa ima vendarle že velik vpliv na evropsko in tudi angleško gospodarstvo. Obstoj skupnega trga temelji dejansko na dobri volji nemškega konclerja Adenauera in uvidevnosti De Gaulle. Adenauer ve dobro, da Nemčija ne bo brez pomoči svobodnega sveta nikoli dočkala zedinjenja, zato skuša svojo domovino čim tesneje povezati z zapadno Evropo. Zaveda se tudi, da mora Nemčija plačevati za tako zunanjo politiko tudi veliko politično ceno: mora namreč prepustiti Franciji politično vodstvo carinske unije in se zadovoljiti samo z glavno vijolino, ki jo igra v gospodarskih zadevah Skupnega trga, seveda ob primernem spoštovanju francoskih gospodarskih interesov. De Gaulle je bolj zaverovan v politično vodstvo Skupnega trga in se mu zdi strašno imenitno, da on zastopa carinsko unijo v mednarodni politiki.

Carinska zveza pod imenom skupni trg ni torej Bog ve kako konsolidirana gospodarska tvorba; je še zmeraj nedodelana in bo popolnoma obravnavala šele v nekaj letih. To predvideva tudi ustavna listina znana pod imenom Rimski dogovor. Anglija je bila od samega začetka proti carinski zvezi, ker je vedela, da to pomeni tudi politično konsolidacijo evropskega kontinenta in da bo pri tem trpel angleški vpliv v Evropi. Ker zveze ni mogla preprečiti, je ustanovila svojo, znano pod imenom "skupina sedmerih," ki naj bi bila neke vrste protiutež proti carinski zvezi.

Anglija ni imela sreče s svojo zmislijo. Carinsk zveza (Skupni trg) se je od leta do leta bolj konsolidirala, skupina sedmerih pa pod angleškim vodstvom ni prišla na zeleno vejo. Ker je Anglija tako zelo navezana na zunanjo trgovino, ji končno ni preostalo drugega kot, da pusti Skupino sedmerih na cedilu in se skuša vriniti v Skupni trg.

Vse to je pripovedoval Macmillan s političnimi besedami angleškemu parlamentu; njegova izvajanja so naležala samo na delno odobravanje v parlamentu in javnosti, rodila so pa tudi dosti ogorčenja. Zakaj tako?

Za angleška ušesa je nekaj nezasižanega, da mora Anglija nekaj "prostiti." To žali angleški narodni ponos. Ko so v parlamentu slišali to besedo, so nekateri poslanci začeli kričati in protestirati. Padale so besede kot: sramota! Dol z vlado! itd. Macmillan se je le s težavo branil; rekel je, da je postopek tak, da mora vsak kandidat za carinsko zvezo vložiti prošnjo, da pa tak postopek da Angliji možnost, da stavi pogoje za vstop in da lahko prošnjo umakne, ako njeni pogoji ne bodo sprejeti.

V tem je ravno ključ položaja in v tem tiči tudi nevarnost, da do vstopa Anglije v Skupni trg sploh prišlo ne bo, da bo pa vsa zadeva rodila brez potrebe dosti razburjenja v mednarodni politiki.

Anglija mora staviti posebne pogoje za vstop in zahtevati poseben položaj v skupnem trgu, ker ne more kar šez noč pretrgati starih gospodarskih in finančnih vezi z bivšimi kolonijami in sedanjimi članicami britanskega imperija. Vezi so stare celo stoletja, so postale tradicija v angleškem gospodarstvu. Noben Anglež jih ne bo lakomiselno žrtvoval na ljubo neki morda začasni gospodarski evropski skupnosti.

Na drugi strani so v Evropi rekli že sedaj tudi tisti, ki so pozdravili angleški korak (zaenkrat samo Nemčija, Nizozemska in Italija), da Anglija ne more računati na noben privilegiran položaj v Skupnem trgu. Francija bo proti angleškemu privilegiju še iz posebnega razloga. Dosedaj vodita Skupni trg Francija in Nemčija, Nemci na gospodarskem, Francozje na političnem polju. Ako bi vstopila Anglija, bi seveda hotela biti v vodstvu Skupnega trga. Adenauer bi se s tem sprijaznil, De Gaulle pa nikoli. Je dosti prebrisan, da ne bi vedel, da bi Anglija gladko izigrala v Skupnem trgu nemške interese proti francoskim in narobe, ako bi ji to šlo v račun. Zato bo De Gaulle nasprotoval vsaki posebni koncesiji v korist Anglije.

Tudi Angleži so toliko prebrisani, da vedo, kdo je njihov sovražnik v Skupnem evropskem trgu. Zato so že sedaj zagrozili, da bodo težave, ki bi London naletel na nje pri vstopu v Skupni trg, lahko imele tudi težke politične posledice. De Gaulle je takoj odgovoril, da je v ustvarjanju "težkih političnih posledic" večji mojster od angleške

vlade in da se angleške groznje ne boji. Ako bi Anglija hotela izsiliti vstop v Skupni trg, bo pa on šel iz njega, kar bi seveda takoj razbilo to evropsko gospodarsko skupnost. Angleži bi gotovo ne prelivali solza za njo.

Tako rodijo lahko pogajanja za vstop Anglije v Skupni trg tudi velike politične posledice, ki bodo posebno Ameriki neprijetne. Amerika zagovarja skupni trg od samega začetka in ga ne bo pustila brez ničesar propasti.

Vsega tega bodo seveda veseli v Moskvi. Vedo, da je Skupni trg močna gospodarska hrbtnica NATO. Ako bi skupen trg propadel, bi od tega trpela tudi NATO. Zato bodo prepire v okviru Skupnega trga podpihovali in jih celo podpirali s primerno usmeritvijo ruske zunanje trgovine, za kar imajo v Londonu posebno fin posluh.

Sreča je samo ta, da se bodo pogajanja med Skupnim trgov in angleško vlado vlekle ne morda mesece, ampak tudi cela leta. Ne bodo torej mogla imeti na trenutne zapletljive v mednarodni politiki trajno slabega vpliva; dogajanja v zunanji politiki drvi jo hitro, gospodarska pogajanja se vršijo počasi. To je zaenkrat edina tolažba, da zadnji angleški gospodarski korak ne bo hitro in nepričakovano napravljen zmede v mednarodni politiki.

BESEDA IZ NARODA

K rojakom na zahod Kanade in v Skalne gore

III.

Cleveland, O. — Od Rooseveltovega parka ni več daleč do Montane. Zadnji malo pomembnejši kraj v North Dakoti ob cesti je Beach, prvi večji v Montani Glendive, v okolici katerega je več bogatih petrolejskih polj. Nekoliko tri milje od njega je Makoshika državni park s slikovito in divjo pokrajino. Mi si ga zaradi pičlega časa nismo mogli ogledati.

Zahodno od Glendive teče reka Yellowstone, ki je dala ime znanemu narodnemu parku. Ob njej zavije cesta št. 10, po kateri smo se vozili vse od Minneapolisa, proti jugozahodu proti Billingsu, med tem ko smo morali mi proti severu. Zavili smo na montansko cesto št. 13. Pokrajina je bila na obe strani ceste kot požgana, sonce je pripekalo s tako močjo, da je vse, kar je bilo živega, iskalo senco. Naselja v puščobni pokrajini so zelo redka, saj je Montana med najbolj redko naseljenimi državami v Uniji. Od Circla do Wolf Pointa smo vozili po slabi cesti okoli 50 milj, ne da bi videli kot kako naselje.

Pri tem kraju smo prišli zopet do reke Missouri, ki smo jo prvič srečali pri Bismarcku. Ob njenem bregu je precej velik park z igrišči za otroke, pečmi in mizami za piknike. Zavili smo vanj in se ustavili pod močnimi hrasti. Ti in nekaj nizkih grmičev so predstavljali edino zelenje. Trava je bila čisto suha, kjer jo je sploh še kaj bilo. Nekaj korakov od našega počivališča je bil vodnjak in Martin je zabil tja, da bi si odtešal žej. Ni imel sreče, vodnjak je bil pokvarjen. Ves park je nepravilno žalostno podobno in na nas Montana ni na tem mestu napravila ravno najboljšega vtisa. Spomnili smo se na državne parke v našem Ohiju in na red v njih in skoro se nas je lotilo domotožje.

Potolazili smo si žej in glad s tem, kar smo vozili ceboj v hladilniku, se malo razgibali, nato pa se spravili nazaj v Mercury. Po U. S. št. 2 smo jo ubrali proti Glasgowu. Na desni se je razprostirala Fort Peck indijanska rezervacija, kjer žive Indijanci plemen Sioux in Assiniboine. Tam je živel znani indijanski poglavar "Sedeči biki" po bitki s polkom G. Custerja v juniju 1876. V tem času so Indijanci uničili ves polk in padel je tudi sam njegov poveljnik. Na bojišču so mu kasneje postavili spomenik, pod katerim so razen gen. Custerja in njegovih oficirjev pokopani vsi padli vojaki.

Nad pokrajino je migljala segret zrak, bila pa je vendar še kar zelena. V ozadju je zapiral pogled v daljavo pas gozda. Ne daleč od ceste se je pasla mala čreda konj, o njihovih indijanskih gospodarjih pa ni bilo nobene sledi.

Glasgov, prvo večje naselje od Wolf Pointa, ima blizu 4,000

prebivalcev in je kar prijazno mesto. Južno od njega je Fort Peck Dam, eden največjih iz zemlje grajenih jezov na vsem svetu. Napojili smo našega konjčka in vozili dalje. Nismo se bili odločili, ali naj še enkrat prenočujemo, ali naj poženemo kar do cilja. Do Lethbridgeja v Alberta, kamor smo bili namenjeni je bilo še okoli 350 milj. Pot ni bila ravno najboljša in lotevala se nas je utrujenost, saj smo prevozili že nekaj nad 500 milj.

Preko Mlečne reke smo prišli v Malto, nato v Harlem, Chinook in Havre. Ura je bila že blizu osmih in po mojih računih ne bi mogli v najboljšem slučaju v Lethbridge pred eno uro priti.

V taki pozni uri nam ne bi kazalo iti k sorodnikom, kamor smo bili namenjeni. Ko sem zagledal pri nekem motelu mal baze, v katerega so vneto skakali otroci in plaval v njem, sem se odločil, da ostanemo tam. Peljali smo se skozi mesto, zavili malo na z gozdom porasli griček nad glavno cesto v prepičanju, da bo tam morda kak prijetnejši in mirnejši motel. Nič nismo našli. V omenjenem motelu ob glavni cesti so nam dali celo malo hišico in to še za kar dostojno ceno. Malo smo se uredili, nato pa šli v restavracijo, kjer so kljub nedelji vneto točili žganje, pivo in vse ostale alkoholne pijače. Domačini so sedeli goloroki, toda z velikimi kovbojskimi klobuki na glavah, okoli bare ter pretresali novice. Vse se je vrtilo okoli vprašanja, ali bo prišel o pravem času dež ali bo suša uničila vso letino.

Spravili smo se za mizo v kotu, da smo imeli lepši pregled čez prostor. Ko so nam pripravljali večerjo, — mudilo se jim ravno ni —, smo opazovali te ljudi. Nihče se, kot je kazalo, ni posebno razburjal. Govorili so počasi in enakomerno, kot da bi preudarjali vsako besedo. Močno so me spominjali na kmete, kot sem jih nekaj poznal na vznožju Kamniških planin, kamor sem nekaj velikega zahajal.

Naročili smo pivo in iznenadeni ugotovili, da je bil glavni natakar Nemec, ki je komaj pred letom prišel iz Evrope. Spraševali smo ga, kaj ga je prineslo preko morja, saj je življenje v Nemčiji dosti dobro, in kako da je zašel v ta del Montane. Ni nam mogel odgovoriti, ker so ga klicali nazaj za baro. Obljubil je, da bo prišel kasneje nazaj, da se kaj več pomenimo. Bil nas je prav vesel, ko je videl da znamo nemško in ko smo mu povedali, da smo živeli po vojni več let na Bavarskem.

Po dolgem čakanju so nam prinesli večerjo. Martin je dojel tak steak, da se ga je kar ustrašil. Trudil se je, da bi ga pospravil, da le ni šlo. Na solato, ki ponavadi spada k taki večerji, so pozabili. Ko jih je Mara kasneje povprašala, če solate nimajo, so nam v pravičilo prinesli močnato jed, ki pa jo

nismo mogli pospraviti. Vleklo nas je v vodo, ki je tako vabila skozi okno. Pobrali smo jo v motel, se pod prho umili in ohladili, nato pa smo šli v bazen. Čeprav ni bil poseben velik, je bilo v njem kar prijetno in lepo ohlajeni smo se vrnili v motel.

Za kratek čas sem odprl televizor. Naletel sem ravno na novice, ki jim je sledil govor domačega zveznega senatorja. Kljub temu, da je bilo v tistih dneh precej hrupa zaradi zahteve Iraka po Kuvajtu, to tamkajšnjega novičarja ni prav nič zanimalo. Komaj da je z nekaj besedami omenil nekaj novic iz ostalih držav Unije, v glavnem pa je govoril samo o Dakoti in Montani ter o tamkajšnjih drobnih stvarih. Izredno veliko časa je posvetil vremenski napovedi in možnosti — dežja. Senator, ki je novičarju sledil, je tudi govoril le o suši in o ukrepih, ki jih je že storila in jih misli še storiti zvezna vlada za farmarje po suši tako prizadetih obeh Dakot in Montane. Kaj Berlin, kaj Kuvajt, mrzla vojna in Hruščev, važna je le suša. Ta je bila tu, vse ostalo pa daleč!

Te ljudi, izgleda, ni zanimalo nič drugega kot njihove lastne težave, v glavnem suša. Spomnil sem se na nekdanje čase doma, ko smo hodili v procesijah prosit za dež. Tega sedaj v naši stari domovini ni več, sedaj so postali moderni in so lani ali predlanskim skušali pregneti točo v Brdih nad Gorico ne z molitvijo in zvonenjem, ampak s — topovi. Z njimi so pregnali kljub "znanosti" le vrabce, toča pa jim je pošteno pobila.

Utrujeni smo naglo zaspal v lepo ohlajenih sobah. Hlad niso prinesle montanske gore, ker jih tam še ni kaj prida, ampak klimatska naprava.

Drugi dan smo bili že zgodaj pokoncu. Bilo je okoli petih, ko smo poglajali proti okoli sto milj oddaljenemu Shelbyju, zadnjem večjem kraju tostran meje v Montani. Tja smo pripeljali okoli pol sedmih zjutraj. Ustavili smo, da bi šli zajtrkovat, pa je bilo na naše začudenje še povsod zaprto. Na cesti ni bilo ne ljudi ne avtomobilov. Vse je še spalo. Nič nam ni pomagalo, poglajali smo dalje proti Kanadi. Še pred polosmo smo bili na meji. Ameriški mejni stražnik nam je od daleč pomahal, naj gremo kar dalje, kanadski nas je onstran meje prijazno sprejel. Pregledal je naše papirje, zapisal številko avtomobila, nam dal potrdilo za carino ob povratku in nam voščil srečno pot, ne da bi se brigal za to, kaj vozimo s seboj.

Gledali smo, kje bo ob cesti kakka miza, da bi lahko sedli in se malo okrepčali. Nikjer ni bilo nobene, zato smo zavili pred nek vojaški spomenik in se tam ustavili. Popili smo ga vsak eno čašo na našo srečno pot, potolazili tudi glad in jo ubrali cilju naproti.

V dobri uri je bil pred nami Lethbridge. Nismo mogli najti prave ceste, čeprav smo bili že skoraj na njej. Ko smo povprašali nato v mestu nekega moža za pot, se je spravil v svoj avto in vozil pred nami do kraja, kamor smo želeli. Bil je uposlen pri mestnem socialnem oddelku. Ta prijaznost in postrežljivost je napravila na nas prav prijeten vtis.

Komaj smo ustavili pred hišo, sta pritekli svakinji na cesto iznenadeni nad našim prihodom. Pričakovali so nas na noč ali pa šele prihodnji dan.

Za celo okoli dva tisoč milj dolgo pot nismo porabili niti polnih treh dni!

(Dalje sledi.) V. L.

Gradnja železnice v ZDA

Združene države imajo poleg nekaterih držav zahodne in srednje Evrope najgostejšo železniško mrežo na vsem svetu.

Leta 1850 ni bilo zahodno od reke Mississippi niti ene milje železniške proge, po kateri bi vozile parne lokomotive.

Razstava likovne, književne in drugih slovenskih ameriških kulturnih dejavnosti

(Ob Slovenskem dnevu)

Cleveland, O. — Program clevelandskega Slovenskega dne je bil doslej vsa leta omejen samo na manifestativno množično prireditve. Letos je ta program nekaj razširjen. Letos bo prihodnjoo nedeljo popoldne velika manifestativna prireditev na priložnosti Društva sv. Jožefa; dopoldne pa, kakor že lani, le da letos v cerkvi Marije v nebesa vzete, sv. maša zadušnica za škofa dr. Rožmana, največjega med nami, ki ga je Bog poklical pred malo manj kot dvema letoma iz naše srede, da sedaj odtam vodi naše delo.

Prvi je letos v sklopu Slovenskega dne spremna, dodatna prireditev: razstava likovne, književne in drugih slovenskih ameriških kulturnih dejavnosti. Razstava bo na vpogled občinstvu od sobote popoldne do 9. ure zveč. in v nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne, in sicer v Baragovem domu na St. Clairju.

Razstava sloven. ameriških kulturnih dejavnosti je šele prvi poskus popolne tovrstne razstave, ki bi jo morala spraviti skupaj vsa slovenska kulturna skupnost v ZDA in v Kanadi.

Opisa slovenske ameriške kulturne dejavnosti, žal, še nimamo. Ne ena, marveč vrsto knjig se bo, dalo napisati o njej. Toda: kdo? kdaj? Nekaj pogovor je za to danih v sedanjih ameriški inteligenčni generaciji. Toliko svojega izobraženstva Slovinci še nismo imeli nikoli v ZDA in v Kanadi. Ali bomo znali to svoje izobraženstvo uporabiti zlasti tudi za to, pa ni odgovoren samo vsak izmed naših tukajšnjih izobražencev, marveč je za to odgovorna kolektivno vsa naša ameriška in kanadska sloven. narodna skupnost. Ni osebno tragična krivda mnogih izmed naših sloven. amer. izobražencev, da morajo opravljati fizična dela, marveč nosi po svoje za to krivdo tudi skupnost, kot taka ko ne zna izrabiti intelektualnih sposobnosti teh ljudi za svoje eminentno kulturne in narodnopolitične potrebe. Toda to le mimogrede.

To, kar boste lahko videli na tej prvi razstavi sloven. amer. kulturnih dejavnosti, je samo poskus, morda spocetek, ki naj bi čez čas pripeljal k uresničenju splošnega pregleda tega, kar je kdaj koli in kjer koli slovenski človek v ZDA ali v Kanadi ustvaril na tem ali onem kulturnem področju. Zato, rojaki, pridite in pogledite ter povejte svojo misel o tem in se odločite za podpiranje tega stremljenja. Na svidenje na razstavi!

Janez Sever.

Slovenski dan in Slovenska gimnazija na Koroškem

Cleveland, O. — Čisto preprosto povedano: Smoter Slovenskih dni, ki jih vsako leto obhajamo katoliški Slovenci zunaj domovine, je ohraniti vero in svoj materinski jezik. Postranski smoter pa je: zbrati nekaj sredstev za trenutno najbolj potrebne slovenske zadeve.

Kolikor bo ob letošnjem clevelandskem Slovenskem dnevu nabranega, pojde pol za škofov eklad in pol za sloven. katol. srednjošolsko dijaštvo na Koroškem. Danes v zvezi s tem par besedi o slov. kor. kat. dij. stvari.

Jeseni, t. j. čez mesec dni, bo na Sloven. gimnaziji v Celovcu odprt že 7. razred. To se pravi: če pojde po sreči, za kar Boga prosimo, bo imela celov. Sloven. gimnazija čez 2 leti svoje prve abituriente. Kako velik in pomemben dogodek v tako hudem boju za obstanek koroških Slovinci!

To, kar morajo prestajati za svojo narod. stvar na Koroškem naši rojaki, zlasti tudi katoliški, ker te stalno napadajo z dveh strani, je nepopisno.

Kar je zenica pri očesu, to je danes za koroške rojake njihova gimnazija. Še daleč po svoji vsebini sicer še ni idealna; veliko bi si še želeli, toda z ljubeznijo, s kakršno varuje mati svojega otroka, s takšno, če ne še z večjo, varujejo in negujejo Koroški bratje in sestre to svoje najdražje.

Sloven. gimnazija v Celovcu bi bila v danih razmerah nemogoča brez lastnih dijaških domov. Sloven. človek na Koroškem je materialno revež; pomagati si more samo s skupnostno akcijo. Nosilci te akcije so sloven. župnije s svojimi duhovniki. Kot sad te akcije obstajata pod okriljem Družbe sv. Mohorja v Celovcu dva dijaška internata: eden za fante, drugi za dekleta.

Dotok na Sloven. gimnazijo je vsako leto večji, zato so tudi potrebe odn. žrtve večje. Za prihod. šol. leto smo se resno bali, kaj bo s priglasi za v prvi razred, saj je dež. glavar Wedenig leto osorej na protipostaven način v živo zadel dvojezični pouk na ljud. šolah. In kot čudež se nam zdaj zdi, da se je ravno sedaj vpisalo v 1. razred več fantov in deklet kot prejšnja leta, tako da bodo morali odpreti vzporednico. To pa nalaga rojakom skrb, še večje žrtve, ki jih pa kljub vsemu radi sprejemajo, saj gre za njihovo najdražje.

Kot katoličani in kot kri iste krvi smo katol. sloven. ljudje po svetu, zlasti še mi po ZDA in Kanadi, dolžni, rojakom na Kor. pomagati v skrbi za pravno zdrav in narodno značilen rod mladih izobražencev. Zato, rojaki, obhajajte prihod. nedeljo popoldne na priložnosti Društva sv. Jožefa z nami Sloven. dan! Kdor pa ne more priti, naj pa drugade da svoj dar.

Janez Sever.

Članom Najsv. Imena fare sv. Vida

Cleveland, O. — Društvo najsvetejšega imena Jezusovega župnije sv. Vida vabi vse svoje župe, da se prihodnjo nedeljo zberemo ob triletni na osmo pred novo šolsko dvorano, odkoder pojdemo nato skupaj k sv. maši. Med sv. mašo imamo skupno sv. obhajilo. Čeprav so zdaj počitnice, pridimo vsi!

To nedeljo ne bomo imeli sestanka, pač pa se zberemo popoldne na pikniku na Zoričevi farmi, t. j. tam, koder smo se lanskega leta. Na piknik pridimo z vsemi svojimi domačimi! Vsak bo dobro postrežen z jedjo in brezalkoholnimi pijačami. Tam bo tudi dovolj prostora za igro velikih in majhnih otrok. Za slučaj slabega vremena imamo piknik naslednjo nedeljo. Na svidenje!

France Sever.

Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeli

Cleveland, O. — Zopet nas vabi Gospod, naj v nedeljo, 13. avgusta, pri osmi sv. maši pristopimo k božji mizi, da postanemo vredni Njegovih milosti.

Pri zadnjem skupnem sv. obhajilu je bila udeležba — kljub počitnicam — naravnost presenetljiva, kar kaže, da se zavedamo velevažnega pomena, ki ga ima društvo Najsv. Imena za naše duhovno ter vsakdanje življenje.

Pod odličnim vodstvom Rev. J. Varga, si je društvo začetlo bogat in pester program, katerega skuša, z božjo pomočjo sigurno in dosledno izvajati.

Tudi v avgustu ne bo društvene seje, pač pa se pričakuje, da bo naš polnoštevilni, solidni nastop pri sv. obhajilu za vzgled in vzpodbudo ostalim faranom, zlasti pa mladini.

Ernest Terpiš.

France Bevk:

Smrt pred hišo

"Lahko greš, če hočeš". Pa ni mogla iti. Janez se je smejal. Dražil jo je, ker se ji je hotel približati, a je visela med obema družinama, tudi med otroci, tiha mrznja, da sami niso vedeli, odkod je prišla. Radi te mrznje tudi Cilka ne razumela. Janezovega nagajanja in je nevoljna stal pred njim.

"Kam greš v nedeljo?"
"Za nosom".
Preprostemu dovtipu se je zasmejala in da bi skrila smeh, ki ga nasproti Janezu ni hotela kazati, je potegnila ruto na oči.

Janez ni vedel, kaj naj reče. In da se reši iz zadrege, je zastavil neumno vprašanje: "Kaj neseš?"

Cilka mu je bila hvaležna za to vprašanje. "Krompir" je dejala.

"Saj je detelja".

"Če vidiš, čemu vprašaš?"

Janez je pomolčal, zadrega mu je spasila obraz.

"Kje si dobila deteljo?"

"Ukradla je nisem kot ti..."

To je bila najostrejša zarez, ki jo je mogla zadati Cilka.

enemu izmed Brdarjeve družine. Janez je onemel in poblede, kakor na povlečje je stopil na stran, da je šla Cilka mimo.

Če bi bila katera druga, bi jo bil pahnul v grapo, nje ni mogel. Rad jo je videl. Njen obraz je lebdel v njegovi duši in ni hotel izpred oči.

Vendar se je tresel od jeze. Vzel je kamen in ga je zaludal. Priletel je na streho Graparjeve hiše in se zabil v slamo.

14.

Po večerji je dejal Brdar Janezu: "Pojdi, ob Graparjevi njeni je ostalo nekaj mrve. Pograbi jo v koš in jo prinesi!"

Janez je gledal v mizo in molčal. Brdar ni bil vaju ugovorov. Njegovi ukazi so se morali izpolniti takoj in točno. Pogledal je in se začudil.

"No!"

"Jaz ne grem".

Brdar sam sebi ni verjel. Prvič se je to zgodilo. Kakor, da pelje voz po klancu, da mu znoj v potokih lije s čela, pa pride človek in mu podtakne zavoro.

"Če ti rečem, da pojdi, moraš iti. Takoj!"

Janez je vstal in je trmasto pogledal, jeza in kri hkratu sta mu planila v obraz. Težka je bila beseda pa je dejal:

"Oče ne grem! Da bodo dejali, da krademo".

Brdar sam proti sebi nikoli ni tajil tega, kar je delal. Za tatvino tega ni imel. Niti v sanjah ne. Najtežja beseda, ki mu jo je kdo mogel vreči v obraz, je bila beseda: tat.

Zato je zastrmel sredi izbe, njegova majhna postava se je široko našopirila, lica so mu nabrekli.

"Kdo je to dejal? Povej ga, ki je to dejal!"

"Slišal sem", je dejal Janez.

"Ne, da si slišal! To vem, da si slišal. Ali je kdo dejal?"

Janez ni povedal. Povesil je glavo pred razjarjenim očedom, pobledele in molčal.

Čez nekaj časa se je Brdar umiril; par korakov po izbi je spravilo njegove misli v mirno snovanje.

Ustavil se je in se opravičil pred družino in pred svojo vestjo: "Če leži hruška v klancu, ali je bolje, da pride krava in jo pohodi, ali da jo pobere človek in hrani. Koliko mrve je segnilo po senožehtih in je bo še segnilo, ali je to greh?"

Nemo so mu prikimali. Pa ni bilo res tako. S primero je lagal drugim in samemu sebi.

Nato je odšel skozi vrata.

15.

Tiste dni, ko je Brdar že izgubil vero, da dobi kos gmajne, ki je mejila na Jernačev svet, v svoje roke, je stopil Košan mračen predenj.

"Kaj bi?" je vprašal Brdar.

"Kaj bi neki? Sin študira. Denarja rabim".

"Kaj ni v ubožni šoli?"

"Je. Vseeno rabi dosti in preveč".

Brdar je preudaril; počasi je dejal in sklenil:

"Posoditi ti ne morem".

"Nisem te prosil. Gmajno ti prodam".

Brdarju se je razširilo srce. Ni se mogel ubraniti, da se mu ni vprilo Košana široko razjasnil obraz.

"Kaj hočem z njo? Vedno mi nagajaš".

Brdar se je prestrašil; bal se je, da ne bi njegovo zanimanje vplivalo na ceno.

"Ni mi do nje več toliko, kot mi je bilo".

"Vseeno; dejal sem, tebi ponudim. Če ne, prodam drugemu".

Brdar ga ni izpustil iz hiše. Udarila sta; pol denarja je dobil na roke, drugo polovico v obrokhi.

Brdar je dejal sinovom:

"Vzemite sekire, gremo v Košanovo gmajno". Tedaj so ga pogledali.

Brdar pa je videl samo Janezov pogled in je dejal: "Ne glej me. Gmajne nisem ukradel, ne gre v koš; naša je do zadnjega srobeta".

Ko so zapele sekire, je ostal Jernač na pragu in gledal od daleč, tesnoba mu je legla v dušo.

Brdar pa si je obrisal pot in mu zaklical: "Kaj gledaš? Čez par let hodo tu njive in travniki".

16.

Nekega večera sta ostali Tončka in Jerica zelo dolgo skupaj. Ob luninem svitu in šepetu je bežala ura za uro. Jerici se je zdelo, da bi ji Tončka nekaj rada razodela, a ji beseda ni šla z jezika.

Končno je spregovorila:

"Jerica, ali pride kdo na tvoje okno?"

Jerica jo je pogledala globoko v oči; v mesečini Tončka ni mogla skriti zadrege.

"Ne", je dejala Jerica.

"Jaz nimam miru", je stisnila Tončka ustnice, oči so se ji vsled sramu napol zaprle.

"Kdo?" je vprašala Jerica.

"Brdarjev Tone".

Deklici sta molčali. Zdelo se ji je, da slišita korake okrog hiše. Nato sta zopet povzeli.

"Zdi se mi, da misli name. Morda je to po večji meri volja mojega očeta in Brdarja nego njegova".

"Saj onadva, drug z drugim ne govorita", je dejala Jerica, kot bi hotela s to besedo prožiti Tončki roko v pomoč.

"Zbližala sta se. Toda jaz ga ne maram".

Po teh besedah sta bili dekleti po srcu bližji kot prej. Tesno sta se oklenili sede na postelji; Jerica je pogledala Tončko s pomilovanjem, njena roka je stiskala njeno.

Ob tej uri se je izlilo tudi njeno srce. Tončka ni mogla skrivati ničesar več. Počasi, besedo za besedo, jecljajoče je povedala, da misli na nekoga. . . Besede ni mogla izgovoriti.

"Vem", je dejala Tončka; njene bolne oči so bistro gledale in je srce stokrat bolj občutilo. "Vem. Zormanov Rudar?"

Jerica je strepetala ob tej besedi. "Tiho", je dejala in ji delo roko na usta. "Tiho. . ."

Mnogo državnih himen ima presenečljivo zgodovino

Na državniškem sprejemu v Djakarti, glavnem mestu Indonezije, je bil nevsakdanji prizor: uniformirana godba je zaigrala v navzočnosti domačih vladnih funkcionarjev in zunanjih ministrov štirih azijskih dežel najprej domačo državno himno, potem pa so godbeniki kar tako pritiskali na tipke svojih glasbil, medtem so se iz zvočnika zvrstila na gramofonske plošče posnete himne Indije, Pakistana, Burme in Cejlona. To je bil izhod iz zagate, zakaj v Djakarti ni bilo dobiti zanesljivih partitur za — delno nove — državne himne. Poslej najbrž ne bo več česa podobnega, zakaj v Londonu je izšla knjiga "Državne himne sveta". Na 330 straneh sta jih pripravila leta 1958 umrli Martin Shaw in nadaljevalec njegovega dela dr. Henry Coleman.

Delna posledica mrzličnega nastajanja novih samostojnih dežel po drugi svetovni vojni je morda tudi to, da vse vlade še niso utegnile zaključiti razpisanih natečajev za besedilo in napev svojih državnih himen. Brez besedila za himne so na primer Gvineja, Maroko, ZAR (tam uporabljajo neko Verdievo skladbo), Kuvait, Irak in Saudska Arabija. Shaw in Coleman sta fonetično zapisala izvirna besedila številnih drugih orientalskih državnih himen, hkrati pa sta jih dobesedno prevedla v angleščino. Prav kot stare opavajo tudi himne novih dežel v glavnem lepoto domače dežele in ljubezen do domovine.

Avtorja knjige državnih himen sta zapisala med drugim, da so ponekod sestavili besedilo "amaterji". Tako na primer uporablja Liberija pesem izpod peresa svojega predsednika, na Malajskem pa je posebni odbor prepsnil staro ljubezensko pesem. Indija ima himno, ki jo je njen poet Tagore ne le napisal, ampak tudi uglasbil. Besedilo japonske himne sega v deveto stoletje. Kitajci pa pojo prepsnjen govor Sun Jat Sena.

Težko si je predstavljati, ob kakšni priložnosti pojo Grki svojo himno do konca, saj ima 158 verzov. Burmanci imajo en sam verz, na koncu pa se pevci po starem običaju globoko priklonijo, sta zapisala sestavljalca knjige. Kenija še ni samostojna dežela, ima pa že himno, ki jo je slišati — zaradi kolonialnih gospodarjev — predvsem na športnih prireditvah. Ker se je razvila iz koračnice športnikov, ima za himno kaj nenavadno besedilo, ki se začne v prostem prevodu: "Čast in slava sta nam le malo mar, mi smo za igre!"

Ne le himne zdaj samostojnih, do nedavnega še kolonialnih dežel, temveč tudi "himna afriške celine" je izšla v knjigi. Povzeta je po prvotnem bantujskem besedilu. Nigerija ima besedilo, napeva za himno pa še ne.

Melodija marsikatero himne ima kaj zanimivo ozadje. Tako je zapisano v knjigi, da je na primer angleška himna — s podnaslovom "sestavljavec besedila in napeva neznan" — povzeta po liechtensteinski in po švicarski himni. Napev leta 1921 uvedene albanske himne je prirejen po neki stari mornarski pesmi, žepna republika Andora v Pirenejih pa je sprejela za svojo himno bavarsko ljudsko pesem "Bodi zvest in pošten".

O himni Poljakov in Jugoslovanov "Hej Slovani" sta zapisala Shaw in Coleman, da je prirejena po stari ljudski pesmi, ki so jo prepevali poljski legionarji že v napoleonskih vojnah. Izraelska himna je

močno podobna vodilnemu motivu v Smetanovi skladbi "Vltava", to melodijo pa je Smetana povzel po neki švedski narodni pesmi iz okolice Goteborga, kjer je napisal svojo simfonično pesnitev "Moja domovina". Za najstarejšo himno velja nizozemska, ki je o njej v knjigi zapisano da je nastala pred letom 1572. Sedanja himna ZDA je znana kot pesem se iz leta 1814, vendar so jo šele leta 1931 proglasili za dravno himno.

Iranska vlada leze v hude politične zagale

Zamerila se je vsem skupinam in stanovom, ker hoče uvesti socialne in gospodarske reforme, ki jim trenutno ne prinašajo koristi.

TEHERAN, Iran. — Iranska vlada dr. Aminija nima sreče s svojimi gospodarskimi in socialnimi reformami. Povsod je naletela na nasprotovanja. Veleposestniki je ne marajo radi agrarne reforme, trgovci in industriji zaradi stroge kreditne politike, radi omejitve uvoza, zaradi varčevanja v državnem proračunu; oficirji in uradniki ji nasprotujejo, ker preganja korupcijo; delavci godrnjajo, ker je v deželi po dolgem času zavladala brezposelnost.

Vlada bi rada potolažila vsaj delavce z razpisom javnih del, posebno v prometu, pa ni-

ma za tak načrt dosti kapitala. Edina zanesljiva opora sedanjice vlade je le šah Pahlevi. Vprašanje pa je, koliko časa bo on sam mogel prenašati pritisk, ki ga nanj izvajajo nasprotniki vlade. V Teheranu so nekateri že tako preroški, da iščejo naslednika za sedanjega predsednika. Pravijo pa, da bo tudi naslednik "mož močne roke."

Ženske dobijo delo

Išče se žensko ali zakonsko dvojico za invalidno slovensko vdovo, da bi kuhala, prala in čistila sobe. Primerna plača in stanovanje. Antonia Linnell, 701 E. 254 St. Tel. RE 1-1473. (9, 11 avg)

HIŠNO DELO

Išče se ženska srednje starosti za hišno delo pri odrasli družini. Soba, hrana in plača po dogovoru. Kličite po 6. uri zvečer. HL 2-0248. (154)

Iščemo pomočnico

Iščemo žensko, ki bi gospodinjila in skrbela za starejšo bolno ženo. Mora ostati čez noč. Pisane ponudbe s priporočili, z navedbo pričakovane plače in katere dni ste na razpolago, pošljite na: Euclid Post Office, Box 4261, Euclid, Ohio, ali pa oddajte vaše ime in telefonsko številko v uradu A.D. (153)

Čistilko iščejo

Trgovina s pohištvo išče čistilko v starosti od 20 do 35 let. Mora znati nekoliko šivati. Oglasite se v četrtek po enajsti uri dop. v Ohio Furniture na 6321 St. Clair Ave. in vprašajte za Mr. Lewisa. (151)

To, kar se dogaja v Iranu, se dogaja v vsaki državi, ki hoče konsolidirati gospodarstvo in imeti dobro socialno politiko in pošteno upravo.

Združeni narodi v skrbeh zaradi dolga

NEW YORK, N. Y. — Glavni tajnik ZN Hammarskjöld je vključil v predlog za nov proračun Združenih narodov svarilo, da bodo morali ZN umakniti svoje čete iz Konga in področja Gaze, če ne bodo članice ZN plačale svojih dolgov.

Glavna dolžnika sta Sovjetska zveza in Francija. Sovjetska dolguje ZN 26 milijonov za Kongo in Gazo, Francija 9,5 milijonov za Kongo. Skupni dolgovi ZN znašajo sedaj okoli 40 milijonov, pa se utegnejo več kot podvojiti v enem letu, če članice ne bodo plačevale svojih dolgov.

MALI OGLASI

Hiša naproday
v slovenski naselbini na E. 72 St. blizu St. Clairja, majhna dvodružinska, 4 in 3, plinska parna gorkota, garaža, preproge, v odličnem stanju.

Chimes Realty, 1186 E. 79 St.
UT 1-0323 IV 6-4758 (152)

Hiša naproday
Lastnik prodaja eno izmed najlepših hiš v Euclidu. Kličite za sestanek KE 1-7007. (153)

Odda se
pet opremljenih sob na Addison Rd. odraslim, velike čiste sobe, furnez na plin in vse avtomatično, veranda spredaj in zadaj, spodaj. Kličite IV 1-6072 ali WH 3-3139. (7,9,11,14,16.avg.)

Sobe se odda

Odda se šest na novo dekoriranih sob s pohištvo ali brez na E. 71 St. Kličite FA 1-0021 ali HE 1-7597. (152)

Hiša naproday

5-sobna, lesena Colonial hiša, 2 spalnice, blizu E. 156 St. Cena \$14,900. Kličite KE 1-3573. (152)

Išče delo

"Karpenter" išče delo; splošna popravila; (maintenance) prosti proračun, EN 1-2342. (153)

Odda se

3-sobno stanovanje s kopalnico, zaprta sončna veranda, spredaj, zgoraj, na 1053 E. 71 St. Kličite EN 1-0989. (153)

Opremljene sobe se odda

Oddajo se 3 na novo dekorirane opremljene sobe na E. 71 St. Kličite FA 1-0021 ali HE 1-7597. (152)

Hiša naproday

3 spalne sobe in soba za goste. Klet, garaža za 3 kare, privilegij na obrežju, pečica zunaj, E. 373 in Lake Shore Blvd., Eastlake. \$12,000. Kličite WH 2-0355. (153)

Sobe se odda

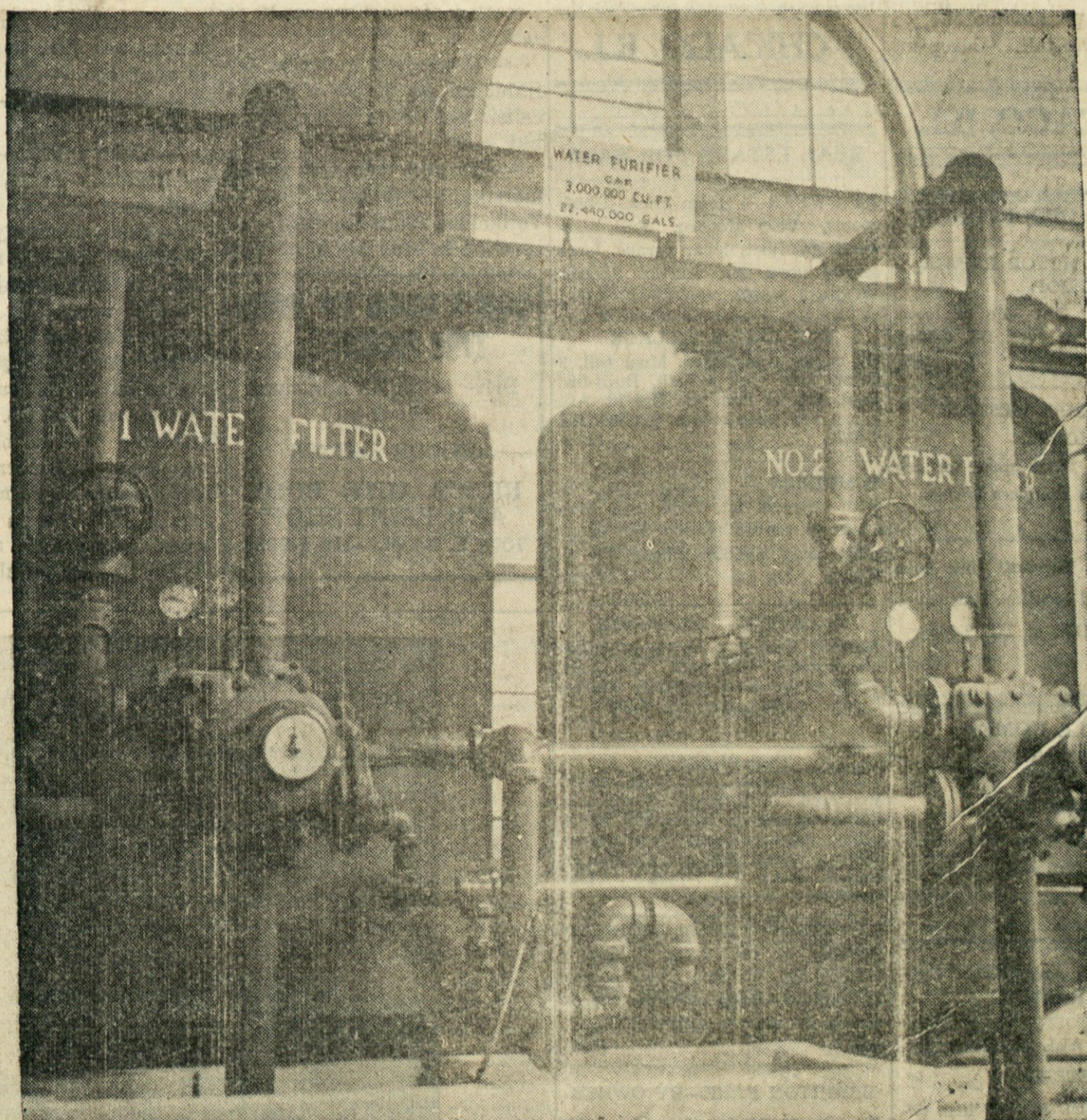
Odda se 5 sob zgoraj. Najemnine \$55 mesečno. Vprašajte v uradu na 643 E. 103 St. (153)

Mrs. M. V. iz Svoboda Ave., Clev., O., piše: Pošljite mi še eno steklenico LOVIAN CAPSULES. Prva steklenica, ki sem jo sedaj potrošila, mi je čuovito pomagala! Umirila je moje živce, olajšala moj revmatizem in se sedaj počutim prav srečna. Vsem in vsakemu priporočam LOVIAN CAPSULES.

LOVIAN CAPSULES
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, O.
Razpošiljamo vsepovsod!
25 za \$1.95, 50 za \$3.69, 100 za \$6.49

The Pilsener Brewing Co., Cleveland, Ohio

Zakaj ima POC PIVO boljši okus

BOLJŠA VODA NAPRAVLJA BOLJŠE PIVO

Kadar ljudje razpravljajo o pivu, gotovo kdo omeni vodo. "Ta mestna voda je za varjenje piva boljša, kot voda kakega drugega mesta," in tako dalje. Dejstvo pa je, da je za pivo najboljša ČISTA voda. Čisti H₂O. Nič več in nič manj. In točno to teče iz naših novih precejvalnih naprav. Čista voda. Nič več in nič manj.

Clevelandsko slavno pilzensko pivo . . .

Tehnologija je pri POC zelo napredovala, vendar ne preveč. Se vedno uporabljamo podatke, ki jih ni videl noben laboratorij: tradicijo, dedščino, značaj. In predvsem . . . smoter! Naš smoter pa je variti najfinejše pivo. PIVO, ki enostavno tekne boljše od drugih. S ponosom trdimo, da smo v tem uspeli! POC tekne boljše.

POC

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Vendar je zdaj vsaj eno v kraju. Poročena sta. Sicer sta živela skupaj vse doslej, namigavanja so vendarle bolela. Civilna poroka se je izvršila precej skromno, vpisana sta v matičnih knjigah in to je za veljavost zakona dovolj. Nataša ima njegovo ime — zdaj je Nataša Bregar.

Direktor Bregar udobno sedi na zofi. Čaka, da se Nataša vrne od šivilje. Jutri mislita za deset dni odpotovati na medene dni v Dubrovnik. Počitnic sta potrebna, še bolj pozabljenja. Obisk v Dobropoljah je zrahljal živce obema. In zdaj še ta zadeva s Silvo in ti članki v časopisu. Čeprav bi jih Bregar rad spregledal, jih nehoti naravnost išče.

Takj naj uče mladino v naši socialistični družbi? Sovražna infiltracija našega osnovnega življenja. Ali bela golazen še vedno vdira v naše mišljenje?

Bregarju se studijo vsi ti naslovi pod katerimi se neprestano povrača Silvino ime. Morda bi se mu ne, da ni bil nekoč zvezan s to žensko. Zdaj se mu zdi, da vsaka beseda, vsak članek tolče tudi po njem.

Socialistična družba ima dovolj močno orožje, da se znebi ljudi, ki bi radi prodajali svoje nazore, ki so v popolni opreki s socialističnim mišljenjem. Vsak poskus zavajanja, ki nam krade pridobitve osvobodilnega boja, je treba v kali zatreti.

Dobro je poznal metode, ki so jih porabljali. Časopisni

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

ELECTRIC MOTOR REPAIR SHOP

In Waukegan. For sale or lease. Ontario 2-2555 or eves. DE. 6-5040. (153)

LAUNDERMAT-WESTING-HOUSE.

Coin operated. Extra space for dry cleaners. CALL Flanders 8-0226. (153)

LAUNDRY — Drop-off plus coin machines. Good location. Fox River Grove. ME 8-7104 or ME 9-9835. (153)

MOBILE HOMES FOR SALE

VAGABOND

'56, 35 ft. long coral and white. Fully furn. 3 rms. and bath. Will finance. FU. 5-0904. (151)

BUSINESS EQUIPMENT FOR SALE

LIKE NEW ALL STAINLESS STEEL

REFRIG. - 45 cu. ft. \$800 incl. delivery. EV. 4-1254. (151)

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — Light housekeeping. Age to 40. Prefer woman who speaks French or Russian, but not neces. Must speak English. 1-5 yr. old boy. 5 days, \$35 week. Go. GR. 2-9593. (151)

EMPLOYED MOTHER needs a woman for general housework and child care. 3 children. Live in. Own room. Speak English. Plain cooking. Permanent position. \$35. Wk. Call before noon EDison 3-4070 or RE 4-9085. (153)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER 4 Room brick. 2 bedrooms. Very Modern. Full basement, gas heat, 1 car garage, large fenced lawn. Nr. schools. \$19,500. Woodland 9-5467. (151)

ELK GROVE VILLAGE

By owner transferred. Must sell. 3 Bdrm. brk. frm. 2 bath. Built-ins. Sept. din. or fam. rm. Gas ht. Att. gar. 1 blk. shop-school. \$21,000. HE 7-0272. (151)

ELMHURST — 5 Room cape Cod with adjacent lot. Fruit trees etc. Close to school, church and shopping. Only \$14,000. Phone TE 2-0656. (152)

PALATINE — BY OWNER RANCH HOME, 3 bedrooms. Modern kitchen, tile bath. Gas heat. W/W crptg. S & S. Many extras. Owner wants offer. FL 8-2321. (152)

DES PLAINES

3 Bdrm. Custom blt. brick ranch. Plastered. Full bsmt. 2 car gar. Black top side dr. Alum. S.S. Stove, refrig., washer, dryer, Good transp. Walk to school. Mid 20's. Low taxes. Immed. occup. VA 7-1498. (152)

BY OWNER—5 ROOM GEORGIAN HOUSE, 2 car garage, Modern kitchen, lge. liv. rm., 2 nice bdrms. Nr. schools, shopp. centers, transp. Has to be seen to apprec. WA 5-6347. (153)

BRIGHTON PARK—BY OWNER Two Story Brick. 4½ years old. Must see to appreciate. FRontier 6-8952. (152)

BY OWNER—NORTHWEST

7 rm. 4 bdrm. home. Wall to wall crptg. Hot Water gas ht. 2 car garage. Nr. transp., schools, shopping. 2228 No. Central Park. CA 7-0314 or BE 5-5462. (153)

BY OWNER. CHICAGO & KEDZIE AVE. 2 Flat, 6 and 7 rooms. Mod. kit., bath, Full bsmt. gas ht. Newly decorated. Nr. everything. Under \$20,000. SA 2-8082 or KE 3-5339. (153)

žuhovine.

— Tako strašno se veselimo oditi — je rekla in mu sklenila usoda zapečatena. Morda je na usta, ki mu jih je ponudila.

Zdaj šele je snela klobuček in popravila lase. Nato se je z blaženim vzdihom spustila na zofo. Blaž je prisedel in ji del roko čez ramena.

S čevljičkom je sunila v ča opis.

— Je spet kaj? — je vprašala hitro.

Blaž jo je zmedeno pogledal.

— O čem naj bi bilo? —

— Tudi jaz berem — je rekla. — Marsikaj je zlagano. Taka Silva ni bila.

Prvič sta glasno zadela ob isto stvar. Blaž se je čutil nesigurnega, rad bi se ognil razgovoru o Silvi pred odhodom.

— Nisem vedel, da bereš te neumnosti — je rekel malomarno.

Zasmejala se je in Blažu se je zdelo, da smeh ni piker.

— Pomagati ji ne moreva. Ne jaz ne ti. V življenju vedno pride hip, ko mora vsak človek svoje življenje vzeti v lastne roke.

— Smili se mi vendarle — je rekla, vsela čevlje z nog in se obrnila tako, da mu je z glavno ležala na prsih.

— Mislim, da ona v svoji strašni doslednosti niti toliko ne trpi kakor misliiva midva, — je rekel topo. Držal jo je z roko pod vratom in ona mu je z brado drgnila laket.

— Vem — je rekla. — Toda če pomislim, da je tam toliko surovin in da je nazadnje lepo deklet. Čudim se, da tam tistim uradnikom nihče ne stopi na prste. Tolikokrat so pijani celo v službi.

Blaž ni rekel besede.

— Ti bi lahko vsaj nekaj rekel Saši — je dejala in se skušala dvigniti. Z rahlim pritiskom jo je Blaž obdržal pri sebi.

— O tem sva govorila. Obljubil mi je, da bo v posebnih celici. Več mi ni mogel obljubiti.

— Dolžna sem ji vendar marsikaj — je rekla tiho. — Tolikokrat sem šla z njo na sprehod in brez nje bi ob Raz-

DON'T BURN UP YOUR TIRE MONEY...

Drive in for an alignment check-up

MOTOR REPAIR

RICH'S AUTO BODY AND PAINT SHOP
1078 E. 64 St.—HE 1-9231

petu ne vzdržala niti tako dolgo. Nekoč, bilo je na griču pri Sv. Antonu, mi je govorila kakor župnik. Večnost diha, je rekla. Ona je videla toliko stvari, ki jih jaz nisem.

S čudno, hlastno naglico se je zasukala, da je ni utegnil obdržati. Sedla je, potegnila noge podse in ko je izrekla besede, je bil Bregar brez moči.

— Dragi, ali ti veruješ, da ima človek tako dušo, ki naprej živi? —

— Kaj ti je to padlo v glavo? —

Bedno je grabil po svoji domišljiji, ki pa je bila v tem trenutku suha kakor zapuščena struga. Videl je, da so Natašine oči uprte ob malo mizico, kjer so stale umetne, papirnatke rože v dolgi, ozki vazji. Na pol golo deklet, slikano v zlati barvi, preko brstečih prsi lahno tančico, je z roko ponujala kruh golobu, ki ji je sedel na rami.

— Te dni sem mislila, da je vendar lepo, če se dva človeka ljubita in ko eden umre, pusti dušo tistemu, ki ostane. Če duša namreč ostane živa, si lahko misliš, da je kakor golob, ki ti sedi na rami. Silva je verovala, da duša živi.

— Seveda, od človeka vedno nekaj ostane — je rekel mrtvo.

— In vendar se bojim, če duše res žive — je rekla plašno. — Če si kateri storil krivico, te lahko potem obletava celo življenje in te vleče za seboj kakor na povodcu.

— Neumost — je rekel nenadoma, jo oberoč prijel za lica in obrnil njeno glavo proti sebi.

— Če hoče biti človek srečen, mora misliti samo na jutri. Jaz mislim. Dovolj mi je, da te imam. Ostalo bo prihajalo in odhajalo in v tem času je človek brez moči proti zavratnim okoliščinam, ki jih je toliko. Izmikati se jim, to je vse, kar je vrednega.

— Večno bežati — je rekla medlo.

— Tako nekako — je rekel. — Bežati v dvoje, z roko v roki.

— Neka tolažba je v tem — je dihlila. Zdaj je negibno sedela na zofi, stisnjena kakor ptica v mraku. In nenadoma so ji pričele teči solze.

Blaž je bil zbezan. Silvina aretacija je na čuden način vplivala na Natašo. Čeprav je spočetka skušala biti zadržana, skoraj malomarna in je celo cikala na zvezo med Razpetom in Silvo, se je po poroki njeno čustvovanje spremenilo. Kakor da je v tej zbežani duši

ostalo nekaj Silvinega, ki je bilo doslej globoko pokopano.

— Vidiš, draga, kako strašno ti manjka razvedrila. Živci so ti razboleti. Smeh in jok, oboje imaš v eni vreči.

Pogledala ga je in njen pogled je prosil za usmiljenje.

— Razpet ni poznal duše, ni je hotel priznati in vendar je živel — je rekel zmedeno.

— Morda ravno zavoljo tega ni mogel več živeti. — Samo telo mu je ostalo, ki je hodilo od stene od stene.

Služkinja je naznanila šiviljo in Bregar je čutil veliko olajšanje. Nataša je na hitro obrisala oči in stopila v čevlje.

Med tem, ko je Nataša govorila s šiviljo v malem prostoru nad stopnjicami, je Blaž zbiral misli. Nataša ga je presenetila. Nikoli ne bi mislil, da je tudi v njej plahutanje ob skrivnostih, ki časih človeku ne dajo miru. Silva je torej pustila v njej neko sled, ki je ni mogoče zabrisati. Ostala je in vdihnila Nataši nekaj novega. Čutil je rahlo zmagovalstvo kakor da je to sled v Nataši vzdignil on s svojo ljubeznijo.

Ko je slišal, da je šivilja odšla, je vstal in odšel Nataši

V BLAG SPOMIN
DEVETE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE HČERE
IN SESTRICE

Bridget M. Resnik

Ki je v dekliški dobi stara 19 let zapustila nas in svet in se preselila v nebeški dom, dne 9. avgusta 1952.

Devetnajst let si bila stara, pa si morala umreti, kakor rožca, čisto mlada, starše, brate, sestre, zapustiti. Pa v nebesih se zdaj raduješ in k nam na zemljo pogleduješ. Pa srce nazaj Ti ne želi, ko srečna si, med zvezdami.

Zalujoci:

JACOB in JENNIE RESNIK, starši
BRATJE, SESTRE, SORODNIKI
Cleveland, O., 9. avgusta 1961.

nasproti. Čutil se je spet sigurnega in ko je Nataša že kar potopi odpirala škatljo, je videl, da je v kratkih hiph tudi ona že pozabila nazgovor.

Nova plesna obleka, ki jo je spustila po sebi, je prinesla pričakovanje. Pred njima so vendar dnevi, ki bodo izpolnili vse, o čemer sta po poroki govorila.

— Obleci jo, da te vidim, kakšna boš. —

Vrtila se je pred zrealom, Blaž je popravljal gubice, nato jo je stisnil v roke.

— Nobene poti v življenju se še nisem tako veselil kakor se te, Nataša. Obleka ti sijajho pristojna. —

Blaž je srečna. Tesno ob njem je mirno dihalo in Bregar je videl njej goli hrbet v zrcalu. Vsako premišljanje se mu je v tem hipu zdelo bedasto. (Dalje prihodnjč)

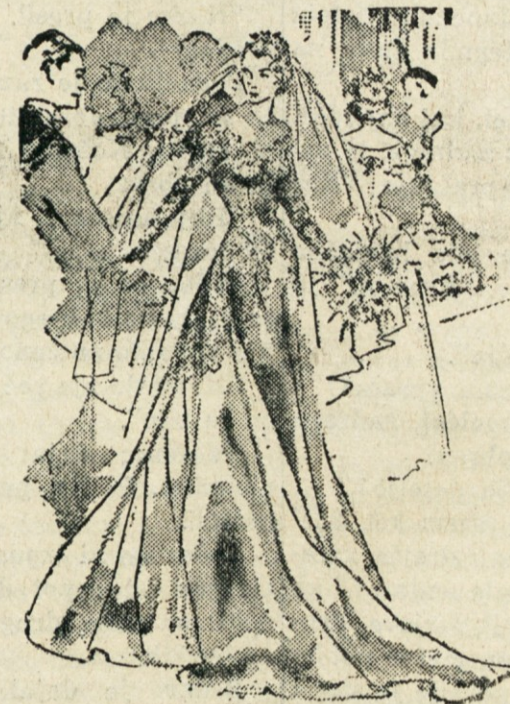
GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088 KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

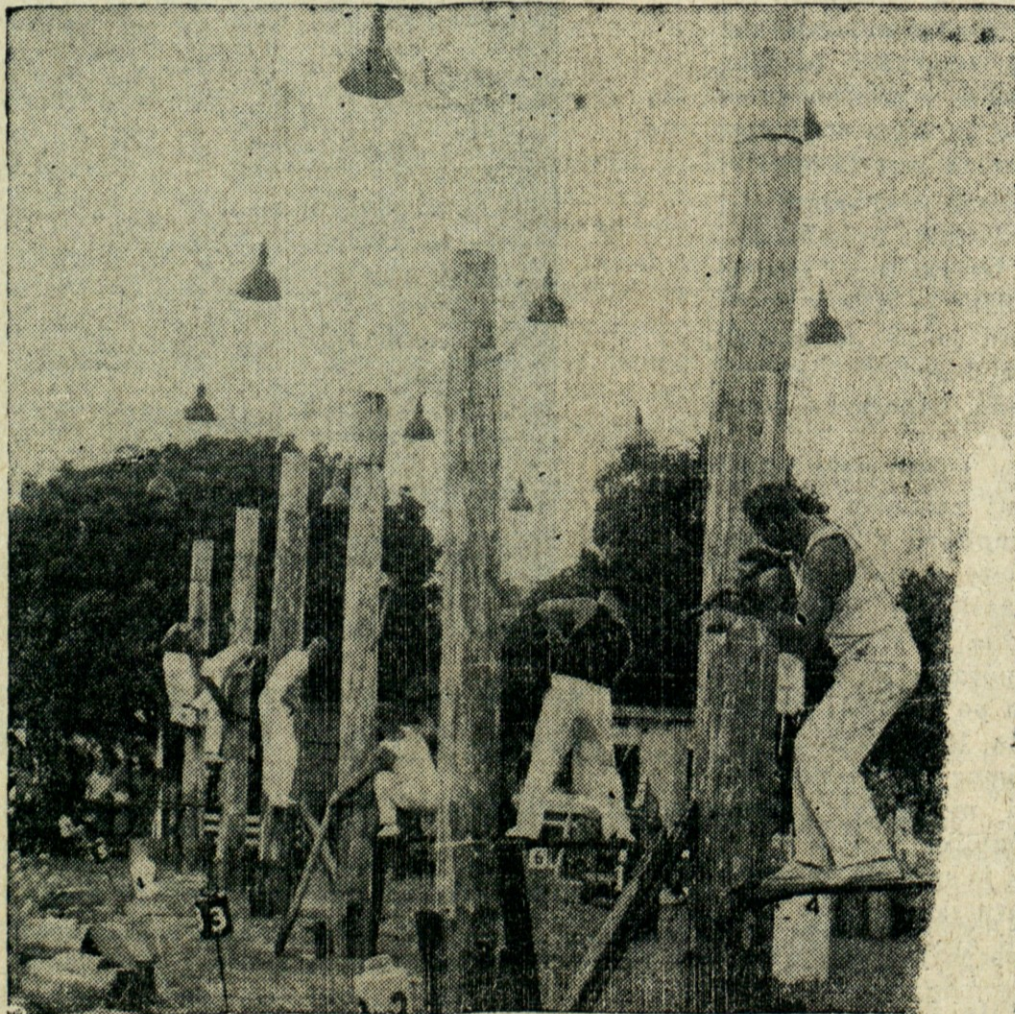
Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovjših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

KDO JE HITREPŠI? — Na velesejmu v Sidneyu v Avstraliji je med drugim tudi tekma v lupljenju lesa. Na sliki vidimo vrsto tekmovalcev pri delu. Zmagovalec dobi srebrno in zlato Hallstromovo kupo, ki je vredna \$3.500. Tekme se poleg domačinov udeležujejo tudi skupine iz Nove Zelandije in iz Združenih držav.

NI MU MAR! — Policaj v švedski prestolnici Stockholm se pogovarja s čebelarjem o njegovi selitvi na kako bolj osamljeno mesto. Izgleda, kot da se policaj za čebele ne meni prav nič, med tem ko je čebelar zavarovan pred njimi.